

MINISTERUL JUSTIȚIEI

**EVALUAREA TEMATICĂ A
CONSILIULUI NAȚIONAL DE SOLUȚIONARE A CONTESTAȚIILOR
PRIVIND IMPLEMENTAREA
STRATEGIEI NAȚIONALE ANTICORUPȚIE 2021 - 2025**

Raport de evaluare

2022

Secretariatul tehnic al SNA
Str. Apolodor nr. 17, sector 5, 050741
București, România
www.just.ro

A. CONSILIUL NAȚIONAL DE SOLUȚIONARE A CONTESTAȚIILOR

I. INTRODUCERE

- **Adresa fizică:** București, Stavropoleos nr. 6
- **Adresa virtuală:** www.office@cnscl.ro
- **Cadrul legal care reglementează activitatea instituției:**
  - Legea nr. 101/2016 privind remediile și căile de atac în materie de atribuire a contractelor de achiziție publică, a contractelor sectoriale și a contractelor de concesiune de lucrări și concesiune de servicii, precum și pentru organizarea și funcționarea Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor,
  - Regulamentul de organizare și funcționare al Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor aprobat prin H.G. nr. 1037/2011.

- **Misiune / atribuții / competențe / structura:**

Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor este un organism independent cu activitate administrativ-jurisdicțională având competența soluționării contestațiilor formulate în cadrul procedurilor de achiziție publică, sectoriale de concesiune, în domeniile apărării și securității.

- **Organigrama**

Structura organizatorică este anexă la Regulamentul de organizare și funcționare al Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor aprobat prin H.G. nr. 1037/2011.

- **Structuri subordonate: -**

- **Număr total poziții/funcții prevăzute în statul instituției (inclusiv nr. funcții de conducere ocupate cu titlu permanent):**

Număr total poziții/funcții prevăzute în statul instituției (inclusiv nr. funcții de conducere ocupate cu titlu permanent):

100 poziții/funcții din care:

- 36 consilieri de soluționare a contestațiilor,
- 63 funcționari publici (consilieri/consilieri juridici),
- 1 personal contractual,
- 11 funcții de conducere.

- **Resursele alocate pentru cele 3 standarde supuse evaluării:**

a) **resurse financiare**

b) **resurse umane - X**

c) **resurse materiale** (calculatoare, spațiu pentru desfășurarea activității, acces la internet etc.).

▪ Scopul misiunii de evaluare

Prin Hotărârea Guvernului nr. 1269/2021 au fost aprobate Strategia Națională Anticorupție (SNA) 2021-2025 și documentele aferente acesteia.

Potrivit art. 11 și 12 din Metodologia de monitorizare a implementării SNA 2021-2025, aprobată prin Ordinul Ministrului Justiției nr.2046/2022, în cadrul reuniunilor desfășurate în luna decembrie 2022, platformele de cooperare au aprobat temele de evaluare tematică și instituțiile ce urmează a fi supuse evaluării în anul 2023.

Temele care fac obiectul misiunilor de evaluare tematică în anul 2023 sunt:

1. evaluarea riscurilor de corupție în cadrul autorităților și instituțiilor publice centrale și locale;
2. evaluarea incidentelor de integritate în cadrul autorităților și instituțiilor publice centrale și locale;
3. gestionarea mecanismului de implementare a SNA de către instituțiile publice (inclusiv întreprinderi publice).

Obiectivele procesului de monitorizare sunt:

- Identificarea progreselor înregistrate în implementarea SNA;
- Identificarea și corectarea problemelor practice apărute în aplicarea politicilor și normelor anticorupție;
- Creșterea gradului de cunoaștere, înțelegere și implementare a măsurilor de prevenire a corupției, în sectorul public și privat.

Procedura evaluării a constat în completarea chestionarului tematic de evaluare, transmis la data de 16 iunie 2023, organizarea vizitei de evaluare la sediul Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor, în data de 18 septembrie 2023, și redactarea raportului de evaluare.

▪ *Componența echipei de evaluare*

Echipa de evaluare a fost compusă din 3 persoane:

- D-na. **Monica COJOCARU** - Direcția Generală Anticorupție (MAI), expert evaluator din partea platformei autorităților independente și a instituțiilor anticorupție;
- Dl. **Radu RĂUȚĂ** - Integrity Solutions, expert evaluator din partea platformei mediului de afaceri;
- Dl. **Adrian DUMITRU** - consilier personal, Ministerul Justiției, expert evaluator din partea platformei administrației publice centrale.

Reprezentanții Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor care au luat parte la întâlnire au fost:

- D-na **Alina-Oana OPRIȘAN** - consilier de soluționare a contestațiilor, președinte CNSC la momentul evaluării;
- Dl. **Bogdan LEHEL-LORAND** - consilier de soluționare a contestațiilor, membru în Colegiul CNSC, responsabil SNA;

- Dl. Bogdan Mariu BOGHIU - consilier de soluționare a contestațiilor, membru în Colegiul CNSC;
- Dl. Dan CRANTA - Șef serviciu administrativ financiar contabilitate și resurse umane.

Din partea Secretariatului tehnic al SNA au participat:

- D-na Ruxandra LĂPĂDAT - personal de specialitate juridică asimilat judecătorilor și procurorilor, Ministerul Justiției;
- D-na Cristina LIȚĂ - consilier superior, Ministerul Justiției.

II. CONSTATĂRI

A. EVALUAREA RISCURILOR DE CORUPȚIE ÎN CADRUL AUTORITĂȚILOR ȘI INSTITUȚIILOR PUBLICE CENTRALE ȘI LOCALE

La nivelul CNSC nu a fost constituit Grupul de lucru pentru implementarea metodologiei, conform art. 6 din Metodologia standard de evaluare a riscurilor de corupție în cadrul autorităților și instituțiilor publice centrale, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 599/2018. Cu toate acestea, atât în chestionar, dar și în timpul întâlnirii, participanții din partea Consiliului au precizat că, la nivelul instituției funcționează o comisie de monitorizare, în vederea monitorizării, coordonării și îndrumării metodologice a implementării și dezvoltării sistemului de control intern managerial numită prin Ordinul președintelui nr. 1/20.01.2020. Actul administrativ amintit a fost modificat la data de 25 mai 2023, în sensul introducerii, alături de membri acestei comisii, a doamnei Alina-Oana Oprișan, consilier de soluționare a contestațiilor în domeniul achizițiilor publice, pentru asigurarea implementării metodologiei standard de evaluare a riscurilor de corupție.

În conformitate cu art. 11 din Metodologia standard aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 599/2018, la nivelul CNSC, în cursul anului 2023, au fost identificate și descrise riscurile de corupție, preluând, adaptând și dezvoltând, în mare parte, riscurile identificate în baza art. 5 din Ordinul Secretariatul General al Guvernului nr. 600/2018 privind aprobarea Codului controlului intern managerial al entităților publice.

În perioada de referință, a fost desfășurată și activitatea de evaluare a riscurilor identificate și au fost stabilite măsuri de intervenție, conform art. 12 și 16 din Metodologia standard, activitate materializată în cursul anului 2023.

În urma desfășurării activităților sus-menționate, în anul 2023 a fost elaborat Registrul riscurilor de corupție, prevăzut la art. 17 din Metodologia standard.

Din chestionarul completat de reprezentanții CNSC, cât și din discuții, rezultă că registrul riscurilor reglementat de art.5 din OSGG nr. 600/2018 este corelat cu registrul riscurilor de corupție.

Din discuțiile purtate a rezultat că prin implementarea Registrului riscurilor de corupție se urmărește implementarea măsurilor Strategiei Naționale Anticorupție 2021-2025 și scăderea gradului de risc de corupție în cadrul instituției, fiind un important instrument de management pentru conducerea instituției. Totodată, din răspunsul la chestionar și din cuprinsul discuțiilor, rezultă că pentru evitarea unor potențiale produceri a riscurilor, sunt permanent avute în vedere rotația și instruirea personalului.

Ca urmare a analizei registrului riscurilor de corupție aferent anului 2023, s-a constatat că în acest moment majoritatea măsurilor de prevenire a riscurilor au ca responsabil pentru implementare pe conducătorul instituției.

În perioada de referință, nu au fost cazuri de participare la programe de formare în domeniul implementării prevederilor legale referitoare la analiza riscurilor de corupție. Cu mențiunea că la nivelul CNSC nu a fost numit Grupul de lucru prevăzut de art. 6 din Metodologia standard.

B. EVALUAREA INCIDENTELOR DE INTEGRITATE ÎN CADRUL AUTORITĂȚILOR ȘI INSTITUȚIILOR PUBLICE CENTRALE ȘI LOCALE

Pentru a asigura conformarea cu dispozițiile art. 5 alin. (1) din Metodologia de evaluare a incidentelor de integritate în cadrul autorităților și instituțiilor publice centrale, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 599/2018, la nivelul CNSC a fost desemnat consilierul de etică (desemnarea a avut loc în anul 2021, pentru o perioadă de trei ani, conform legii) care asigură și implementarea metodologiei de evaluare a incidentelor de integritate.

Referitor la obținerea de informații privind incidentele de integritate, consilierul de etică ar urma să țină evidența sesizărilor formulate conform art. 6 alin (1) din Metodologia aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 599/2018, cu mențiunea că, în perioada supusă evaluării, nu au fost înregistrate astfel de sesizări.

Reprezentanții instituției au precizat că nu au fost solicitate informații din partea Agenției Naționale de Integritate, a Direcției Naționale Anticorupție, a Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și/sau alte autorități sau instituții publice, conform art. 6 alin. (2) din Metodologie.

La nivelul CNSC nu au fost identificate incidente de integritate în perioada supusă evaluării. Consilierul de etică nu a beneficiat de programe de formare în domeniul implementării prevederilor legale referitoare la evaluarea incidentelor de integritate.

Neproducându-se incidente de integritate, în perioada de referință nu a fost elaborat, aprobat și publicat vreun raport anual privind evaluarea incidentelor (anexa 6 la H.G. nr. 599/2018), conform art. 9 alin (1) din Metodologie.

Nu au existat incidente de integritate care să fi fost în atenția mass media în anul 2022.

C. GESTIONAREA MECANISMULUI DE IMPLEMENTARE A SNA DE CĂTRE INSTITUȚIILE PUBLICE (INCLUSIV ÎNTREPRINDERI PUBLICE)

În cadrul CNSC, gestionarea implementării Strategiei Naționale Anticorupție îi revine unui consilier de soluționare a contestațiilor, membru în colegiul CNSC.

Problematicii SNA îi sunt alocate resurse umane, materiale și financiare pentru atingerea rezultatelor avute în vedere, sub rezerva precizării că există deficit de personal la nivelul instituției.

Printre principalele obiective ale politicii organizaționale în materie de integritate, reprezentanții CNSC au menționat următoarele:

- ✓ Creșterea gradului de cunoaștere, înțelegere și implementare a măsurilor de prevenire a corupției.
- ✓ Identificarea și evaluarea riscurilor de corupție.

Potrivit răspunsurilor formulate în chestionar, implicarea echipei de management în promovarea integrității la nivel instituțional s-a materializat prin transparență decizională, asigurarea accesului la informațiile de interes public, desemnarea consilierului de etică.

Planul de integritate al instituției a fost elaborat și aprobat iar sursele folosite în elaborare au fost dispozițiile Hotărârii Guvernului nr. 1269/2021 privind aprobarea Strategiei naționale anticorupție 2021-2025 și a documentelor aferente acesteia.

Responsabilul de implementarea SNA nu a beneficiat de programe de formare profesională pe teme de integritate. Totodată, nici angajații nu au beneficiat de o astfel de pregătire.

Cu referire la procedurile de sistem pentru asigurarea respectării standardelor de integritate incluse în Anexa nr. 3, reprezentanții CNSC au menționat:

- ✓ Procedura operațională pentru completarea și transmiterea electronică a declarațiilor de avere și de interese;
- ✓ Procedura de sistem privind avertizarea în interes public (despre care s-a menționat că urmează să fie revizuită potrivit dispozițiilor Legii nr. 361/2022 privind protecția avertizorilor în interes public, relativ de curând adoptată);
- ✓ Procedura de sistem privind declararea cadourilor;
- ✓ Procedura de sistem pentru evaluarea și monitorizarea riscurilor privind conflictele de interese;
- ✓ Procedura de sistem pentru prevenirea potențialelor conflicte de interese;
- ✓ Procedura de sistem pentru prevenirea și identificarea timpurie a incompatibilităților.

Conform mențiunilor din chestionar, dar și a precizărilor din timpul discuțiilor, pentru celelalte standarde, de pildă, transparența în procesul decizional, există informații în Regulamentul intern, precum și pe portalul CNSC. Sunt avute în vedere dispozițiile art. 43 din Legea nr. 101/2016.

Cu referire la coordonarea și monitorizarea implementării SNA în cadrul entităților subordonate CNSC, se precizează că nu este cazul.

Diseminarea tuturor documentelor de interes în ce privește evaluarea de față se face prin sesiuni de instruire sau informare (menționăm că, în cursul anului 2023, o sesiune de informare a fost organizată cu sprijinul unor reprezentanți ai Ministerului Justiției). De asemenea, procedura de gestionare a unor eventuale conflicte de interese este reglementată prin Regulamentul intern al instituției, act intern care poate fi consultat de întregul personal pe rețeaua intranet.

În cursul anului 2022 nu au fost implementate proiecte cu finanțare externă nerambursabilă în domeniul integrității/anticorupției.

III. BUNE PRACTICI

A. EVALUAREA RISCURILOR DE CORUPȚIE ÎN CADRUL AUTORITĂȚILOR ȘI INSTITUȚIILOR PUBLICE CENTRALE ȘI LOCALE

B. EVALUAREA INCIDENTELOR DE INTEGRITATE ÎN CADRUL AUTORITĂȚILOR ȘI INSTITUȚIILOR PUBLICE CENTRALE ȘI LOCALE

Nu au fost identificate bune practici.

C. GESTIONAREA MECANISMULUI DE IMPLEMENTARE A SNA DE CĂTRE INSTITUȚIILE PUBLICE (INCLUSIV ÎNTREPRINDERI PUBLICE)

IV. CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI

A. EVALUAREA RISCURILOR DE CORUPȚIE ÎN CADRUL AUTORITĂȚILOR ȘI INSTITUȚIILOR PUBLICE CENTRALE ȘI LOCALE

Procesul de management al riscurilor de corupție a fost în analiză la nivelul CNSC în perioada evaluată, cu toate acestea, este necesară constituirea Grupului de lucru conform prevederilor metodologiei standard. De asemenea, este necesară reanalizarea periodică a riscurilor de corupție, cu respectarea scalei de evaluare și a indicatorilor stipulați în metodologia standard.

Deoarece activitatea de evaluare a riscurilor de corupție a fost în curs în perioada evaluată, anume anul 2022, Registrul riscurilor reglementat de art. 5 din O.S.G.G. 600/2018 a constituit un izvor valoros pentru Registrul riscurilor întocmit în anul 2023, conform art.12 și a art. 16 din Metodologia standard aprobată prin H.G. nr. 599/2018.

Recomandări:

1. Constituirea Grupului de lucru conform prevederilor metodologiei standard aprobată prin H.G. nr. 599/2018.

2. Monitorizarea anuală a modului de implementare a măsurilor stabilite în Registrul riscurilor de corupție și revizuirea acestuia, în conformitate cu prevederile art. 5 lit. e) și art. 18 din metodologia standard de evaluare a riscurilor de corupție în cadrul autorităților și instituțiilor publice centrale aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 599/2018.

2. Implicarea întregului personal în procesul de identificare a riscurilor de corupție. Acest proces poate fi încurajat la nivelul instituției pentru o mai bună implicare a întregului personal.

1. Actualizarea Planului de integritate ca urmare a evaluării anuale a modului de implementare a acestuia, precum și ca urmare a formalizării, monitorizării și revizuirii riscurilor de corupție la care sunt expuse activitățile desfășurate la nivelul instituției.

2. Corelarea continuă a riscurilor reglementate de art. 5 din O.S.G.G. nr. 600/2018 la nivelul instituției cu cele existente în Registrul riscurilor de corupție.

3. Utilizarea surselor externe de informare, precum mass media, pentru identificarea riscurilor de corupție și potențialelor încălcări ale legislației.

4. Armonizarea riscurilor identificate și a măsurilor de gestionare a acestora în sensul asumării obiectivelor SMART și bine delimitate în timp care să asigure o adecvată scădere a expunerii la riscuri de corupție la nivelul instituției.

5. Diversificarea răspunderii pentru implementarea măsurilor de prevenire a materializării riscurilor. Deoarece din Registrul riscurilor de corupție aferent anului 2023 reiese că în acest moment majoritatea măsurilor de prevenire a riscurilor au ca responsabil pentru implementare pe conducătorul instituției, această abordare nu reușește pe deplin să angreneze responsabilitatea personalului instituției.

3. Comunicarea internă prin metode clasice (emailuri periodice, informări „de sus în jos”, conducerea prin exemplu) și alternative / moderne (comunicări publice prin materiale printate, comunicare pe social media, declarații publice) despre responsabilitatea generală, astfel cum este prevăzută legal, de a adera la înalte standarde de integritate. Obiectivul unui astfel de efort este acela de a încuraja personalul instituției să identifice eficient riscurile de corupție cu care se confruntă sau cu care se pot confrunta.

4. Încurajarea personalului nou venit în instituție să ia parte la activitățile de identificare a riscurilor de corupție și implicarea acestora în activitățile de prevenire sau gestionare a activităților care pot permite materializarea acestor riscuri.

B. EVALUAREA INCIDENTELOR DE INTEGRITATE ÎN CADRUL AUTORITĂȚILOR ȘI INSTITUȚIILOR PUBLICE CENTRALE ȘI LOCALE

În perioada de referință, responsabilul pentru implementarea metodologiei în cadrul CNSC nu a fost sesizat cu privire la producerea unui incident de integritate, astfel încât nu a fost necesară efectuarea vreunei analize ori adoptarea unor măsuri de prevenire sau control suplimentare. Cu toate acestea, formulăm **recomandarea** ca responsabilul pentru implementarea metodologiei, desemnat conform art. 5 alin. (1) din metodologia aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 599/2018, să beneficieze de formare în domeniul implementării prevederilor legale referitoare la evaluarea incidentelor de integritate.

C. GESTIONAREA MECANISMULUI DE IMPLEMENTARE A SNA DE CĂTRE INSTITUȚIILE PUBLICE (INCLUSIV ÎNTREPRINDERI PUBLICE)

Chiar dacă la nivelul CNSC resursa umană este subdimensionată, prin raportare la volumul de activitate și specificul instituției, s-a luat act de faptul că a fost asigurată, pe cât posibil, alocarea de personal pentru implementarea standardelor SNA. Totodată, au fost adoptate o serie de documente necesare atingerii obiectivelor asumate. În acest fel, conducerea instituției urmărește implementarea tuturor prevederilor actelor normative din domeniul de referință și a măsurilor necesare în vederea asigurării unui mediu de integritate ridicat.

Recomandări:

1. Asigurarea parcurgerii de către personalul responsabil cu implementarea SNA a unor programe de formare profesională pe teme de integritate.